

PL ISSN 0419-8824

DZIEJE NAJNOWSZE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

OSSOLINEUM

<http://rcin.org.pl>

4- 1990

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik XXII

1990

4

WROCŁAW • WARSZAWA • KRAKÓW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1991

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Jan Borkowski, Antoni Czubiński, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej Kwilecki, Marian Leczyk, Stanisława Lewandowska, Piotr Łossowski, Tomasz Nałęcz, Waldemar Michowicz, Jan Molenda, Franciszek Ryszka, Henryk Słabek, Kazimierz Sobczak, Witold Stankiewicz, Wiesław Śladkowski, Michał Śliwa, Wojciech Wrzesiński, Jan Zamojski, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ REDAKCJI

Tadeusz Wolsza

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo Wrocław. Oddział w Warszawie 1991.
Objętość: ark. wyd. 11,60, ark. druk. 8,25, ark. A-1 10,97. Wydrukowano w Warszawskiej
Drukarni Naukowej. Zam. 395/90.

SPIS TREŚCI

Ludwik Hass — Wolnomularstwo w Europie Środkowo-Wschodniej po drugiej wojnie światowej (1945—1951) (cz. 1)	3
Michał J. Zacharias — Konflikt radziecko-jugosłowiański i przemiany ustrojowe w Jugosławii w latach 1948—1954	25

*

Roman Wapiński — Zmiany w języku politycznym	69
--	----

PRZEGLĄD BADAŃ

Piotr Łysakowski — W kraju o tragedii w Kozich Górach	81
---	----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

W. Molik, <i>Polskie peregrynacje uniwersyteckie do Niemiec 1871—1914</i> — Tadeusz Wolsza	97
T. Radzik, <i>Społeczno-ekonomiczne aspekty stosunku Polonii amerykańskiej do Polski po I wojnie światowej</i> — Marian M. Drozdowski	100
S. Sierpowski, <i>Piłsudski w Genewie. Dyplomatyczne spory o Wilno w roku 1927</i> — Piotr Łossowski	103
K. Manczew, <i>Jugosławija i mezdunarodnite odnoszenija na Balkanite 1933—1939</i> — Adam Koseski	106
<i>Wojna domowa w Hiszpanii 1936—1939 w polityce międzynarodowej</i> — Paweł Machcewicz	108
M. E. Ożóg, <i>Władysław Gomułka. Biografia polityczna, t. I</i> — Stanisław Ciesielski	112
<i>Żeńskie zgromadzenia zakonne w Polsce 1939—1947</i> — Jan Walkusz	117

ŻYCIE NAUKOWE

Sesja naukowa „Śląsk wobec wojny 1939 roku” — Grzegorz Hryciuk . . .	123
Konferencja naukowa w Norymberdze — Erhard Cziomer	127

СОДЕРЖАНИЕ

Людвик Хас — Масонство в средневосточной Европе после второй мировой войны (1945—1951) (ч. 1)	3
Михал Захаряс — Советско-югославский конфликт и государственно-общественные преобразования в Югославии в 1948—1954 гг.	25

•

Роман Вапиньский — Изменения происшедшие в политическом языке .	69
---	----

ОБЗОР ИССЛЕДОВАНИЙ

Петр Лысаковский — В стране о трагедии в Козих горах	81
--	----

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

CONTENTS

Ludwik Hass — Freemasonry in Central-Eastern Europe after World War II (1945—1951) (part I)	3
Michał J. Zacharias — The Soviet-Yugoslav Conflict and Transformations of the Political System in Yugoslavia in 1948—1954	25

*

Roman Wapiński — Changes in Political Language	69
--	----

STUDIES

Piotr Łysakowski — In This Country about the Tragedy in Kozie Góry	81
--	----

CRITICAL ARTICLES AND REVIEWS

SCIENTIFIC LIFE

Wydawnictwo Ossolineum

50-106 Wrocław, Rynek 9
tel. 386-25, telex 0712771 oss pl
Konto: Wielkopolski Bank Kredytowy, IV O/Wrocław,
359209-1078 (waluta polska), 359209-1078-151-6787 (waluta obca)

OSSOLINEUM — najstarsza oficyna wydawnicza w Polsce — publikuje książki oraz czasopisma naukowe i popularnonaukowe z zakresu bibliografii, bibliotekoznawstwa i bibliologii, literatury i nauki o literaturze, historii, prawa i ekonomii, historii sztuki i architektury, historii kultury materialnej i archeologii, językoznawstwa, pedagogiki i psychologii, historii nauki i naukoznawstwa, filozofii i socjologii oraz nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych.

Książki i czasopisma Ossolineum można nabywać w księgarniach własnych Wydawnictwa:

Rynek 6, 50-106 Wrocław
Rynek 9, 50-106 Wrocław (sprzedaż wysyłkowa)
ul. Łagiewniki 56, 80-855 Gdańsk
pl. Żołnierza Polskiego 1, 70-551 Szczecin
ul. Piotrkowska 181, 90-447 Łódź
ul. Św. Jana 28, 31-110 Kraków

w księgarniach Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN:

pl. Wolności 7, I p., 50-071 Wrocław,
Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa,
ul. Św. Marka 22, 31-020 Kraków,
ul. Mielżyńskiego 27/29, 61-725 Poznań,
ul. Bankowa 14, paw. D, I p., 40-077 Katowice,
pl. M. Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin,
ul. Mazurska 26, 70-444 Szczecin.

Ponadto sprzedaż edycji ossolińskich prowadzą większe księgarnie Domu Książki, w szczególności zaś: Rynek Główny 4, 31-042 Kraków; ul. Królewska 11, 20-109 Lublin; ul. Święty Marcin 69, 61-808 Poznań.

Ossolineum zaprasza do współpracy księgarzy, agencje kolporterskie i odbiorców indywidualnych — nabywców hurtowej ilości naszych książek, którym oferujemy możliwość zakupu po cenach zbytu bezpośrednio w Wydawnictwie na następujących warunkach: odbiór następujący własnym transportem lub przesyłką pocztową na koszt odbiorcy; rozliczenie należności — gotówką lub czekiem potwierdzonym w banku (wpłata bezpośrednio do Kasy Wydawnictwa) lub przelewem na nasze konto (w terminie do 14 dni od daty otrzymania towaru).

Zamówienia na prenumeratę czasopism w kraju należy kierować do Centrali Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-598 Warszawa.

OSSOLINEUM YOUR CHEAPEST AND MOST RELIABLE SUPPLIER OF ACADEMIC BOOKS AND PERIODICALS

Ossolineum Publishing House offers a wide spectrum of periodicals, serial publications and books covering various fields of contemporary scientific research.

For orders containing more than 10 titles (copies) a rebate of 15–20% will be granted, by purchase of 50 titles (copies) the rebate will increase to 40%. For booksellers — 50% rebate. Subscriptions — 30% rebate.

No advance payment is required, postage and handling will be covered by Ossolineum.

The invoice is payable upon receipt. Individual and wholesale orders for books and periodicals published by Ossolineum, can be sent only directly to the publishers. Export Department, Rynek 9, 50-106 Wrocław, Poland. Our bank account for foreign currencies: Wielkopolski Bank Kredytowy, IV O/Wrocław, 359209-1078-151-6787.

Cena zł 14 000,—